

**PREZES URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
URZĄD OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW DELEGATURA W ŁODZI**

90-051 Łódź, Al. Piłsudskiego 8
Tel. (0-42) 636-36-89, Tel/Fax (0-42) 636-07-12, Tel. Centrala (0-42) 636-72-11, wew. 259
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

Łódź, dnia 13 marca 2001 r.

RŁO/SS/5003-3/01/AL

DECYZJA nr RŁO 3/2001

Na podstawie art. 21, ust. 1, zd. 3 w związku z art. 5, ust. 1, pkt 8 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (tj. Dz.U. z 1999r., Nr 52, poz. 547 z późn. zm.) w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie nakazania zaniechania stosowania przez Łódzki Zakład Energetyczny S.A. w Łodzi, ul. Tuwima 58, 90-950 Łódź praktyki monopolistycznej polegającej na przeprowadzeniu przez Łódzki Zakład Energetyczny S.A. kontroli legalności poboru prądu elektrycznego bez udziału odbiorcy, wykonania zdjęć przez kontrolerów już po dokonaniu manipulacji, wymuszenia zapłacenia należności pod rygorem wyłączenia prądu (bez możliwości obrony swoich interesów przez odbiorcę) i stwierdzenie, że zapłacenie oznacza uznanie długu oraz niewyjaśnienie na jakiej podstawie była liczona kara, której wysokość została następnie obniżona.

UZASADNIENIE

W dniu 25 stycznia 2001r. do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi wpłynął wniosek (k 1 - 24) p. Haliny Stańczak - prowadzącej zakład fryzjerski w Łodzi przy ul. Jaracza 13, zwanej dalej Wnioskodawczynią przeciwko Łódzkiemu Zakładowi Energetycznemu S.A. w Łodzi, zwanemu dalej ŁZE o wszczęcie administracyjnego postępowania antymonopolowego na podstawie art. 5, ust. 1, pkt 8 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (tj. Dz.U. z 1999r., Nr 52, poz. 547 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą antymonopolową W uzasadnieniu wniosku Wnioskodawczyni podała, że w dniu 16 grudnia 1999r. w prowadzonym przez nią zakładzie fryzjerskim dwaj przedstawiciele ŁZE przeprowadzili kontrolę i stwierdzili nielegalny pobór energii elektrycznej. Konsekwencją takiego wyniku kontroli było podpisanie przez Wnioskodawczynię i ŁZE porozumienia co do spłaty należności za nielegalny pobór prądu pod rygorem wstrzymania dostaw energii elektrycznej.

Wnioskodawczyni twierdzi, że powyższe porozumienie podpisała w sytuacji przymusu, ponieważ miesiąc grudzień stanowi korzystny okres dla działalności zakładu fryzjerskiego. Pismem z dnia 29 grudnia 1999r. (k 21) Wnioskodawczyni odwołała się od tego porozumienia. W odwołaniu Wnioskodawczyni zakwestionowała ustalenia kontroli dotyczące

nielegalnego poboru energii elektrycznej. Wskutek odwołania, pismem z dnia 16 lutego 2000r. (k 20) ŁZE podtrzymał ustalenia w przedmiocie nielegalnego poboru energii elektrycznej i skorygował opłatę ryczałtową za nielegalny pobór do kwoty 4.574, 40 zł, która pierwotnie została ustalona w wysokości 6.851,60 zł. Następnie Wnioskodawczyni zwróciła się do ŁZE o wyjaśnienie na jakiej podstawie prawnej zostało dokonane wyliczenie należności za nielegalny pobór energii elektrycznej. W odpowiedzi (k 13) ŁZE poinformował Wnioskodawczynię, iż opłata za nielegalny pobór energii elektrycznej została wyliczona na podstawie Taryfy dla Energii Elektrycznej zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki DTA-821/2691-A/1/99BS z dnia 17 lutego 1999r. - pkt 9.3.1.b. Pismem z dnia 20 lutego 2001r. (k 31 - 33) organ antymonopolowy poinformował Wnioskodawczynię na podstawie art. 21, ust. 4 ustawy antymonopolowej o niewszczynaniu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie oraz o tym, że postępowanie zostanie wszczęte jeżeli w terminie dwutygodniowym od daty otrzymania tego pisma wniosek zostanie podtrzymany. W dniu 9 marca 2001r., w ustawowym terminie Wnioskodawczyni podtrzymała swój wniosek o wszczęcie o wszczęcie postępowania przeciwko ŁZE (k 35). W przedmiotowym piśmie Wnioskodawczyni wyjaśniła także, iż wniosek skierowany do Urzędu nie miał na celu ustalenia faktu nielegalnego poboru prądu przez Wnioskodawczynię, a miał jedynie na celu ustalenie czy działania ŁZE, a to sposób prowadzenia kontroli (bez udziału właścicielki zakładu, wykonanie zdjęć przez kontrolerów już po dokonaniu manipulacji, sposób wymuszenia zapłacenia należności pod rygorem wyłączenia prądu bez możliwości obrony swoich interesów i stwierdzenie, że zapłacenie oznacza uznanie długu, niewyjaśnienie na jakiej podstawie była liczona kara, której wysokość została następnie obniżona). W ocenie Wnioskodawczyni taki sposób zachowania się przedstawicieli ŁZE, bez możliwości obrony przez użytkownika tak jak na to pozwala kpa nie jest niczym innym niż praktyką monopolistyczną.

Organ antymonopolowy zważył co następuje:

Art. 21 ust. 4 ustawy antymonopolowej stanowi, że nie wszczyna się :postępowania administracyjnego, jeżeli z zawartych w żądaniu (wniosku) oraz posiadanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacji wynika, iż nie zostały naruszone przepisy art. 4, art. 5, art. 7, art. 9. ark. 11 a, ust. 4 i 5, oraz art. 12, ust. 2 i 4. W tym wypadku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje na piśmie występującego z żądaniem (wnioskiem) o niewszczynaniu postępowania administracyjnego, podając uzasadnienie. Postępowanie jednak wszczyna się, jeżeli w terminie dwutygodniowym uprawniony lub zobowiązany żądanie (wniosek) podtrzyma.

Zgodnie z doktryną i praktyką wypracowaną przez orzecznictwo antymonopolowego ze względu na zasadę ekonomii postępowania w sytuacji podtrzymania wniosku o wszczęcie postępowania zgodnie z art. 21, ust. 4 ustawy antymonopolowej, gdy przedstawiony we wniosku stan faktyczny jednoznacznie wskazuje na bezzasadność żądania organ antymonopolowy może odmówić wszczęcia postępowania w drodze decyzji. Stosownie bowiem do art. 21, ust.1, zd. 3 ustawy antymonopolowej odmowa wszczęcia postępowania następuje w drodze decyzji. W ten sposób zostaje zachowana zasada dwuinstancyjności

postępowania administracyjnego przewidziana w kodeksie postępowania administracyjnego i strona niezadowolona z decyzji odmawiającej wszczęcia postępowania może w trybie art. 10, ust. 1 ustawy antymonopolowej zaskarżyć taką decyzję do Sądu Antymonopolowego.

W ocenie organu antymonopolowego stan faktyczny przedstawiony we wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego nie wskazuje na spełnienie przesłanek praktyki monopolistycznej określonej w art. 5, ust. 1, pkt 8 ustawy antymonopolowej ani też w pozostałych przepisach tej ustawy określających praktyki monopolistyczne. Spór pomiędzy Wnioskodawczynią a ŁZE, który sprowadza się do ustalenia czy miał miejsce w zakładzie fryzjerskim Wnioskodawczyni nielegalny pobór prądu, a jeśli tak to jaka powinna być wysokość należności ŁZE z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej albo ewentualnie zwrot wyliczonej opłaty na rzecz Wnioskodawczyni w przypadku udowodnienia, iż nie było w zakładzie fryzjerskim Wnioskodawczyni nielegalnego poboru prądu nie ma charakteru antymonopolowego i nie może być rozpoznany na podstawie przepisów ustawy antymonopolowej. Tego rodzaju spór ma charakter cywilny, który powinien być rozpoznany w postępowaniu przed sądem powszechnym - sądem gospodarczym z uwagi na to, że obie strony są przedsiębiorcami. Identyczne stanowisko zostało wyrażone w orzecznictwie antymonopolowym. W wyroku z dnia 22 lipca 1999r. sygn. akt XVII Ame 14/99 Sąd Antymonopolowy stwierdził, że kwestia wysokości należności przedsiębiorstwa sieciowego z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej nie należy do właściwości tego Sądu, lecz do sądu cywilnego. Doprecyzowanie żądania wniosku w piśmie podtrzymującym wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego (k 35) nie zmienia faktu, że spór pomiędzy Wnioskodawczynią a ŁZE, którego podstawą jest ustalenie przez pracowników ŁZE nielegalnego poboru energii elektrycznej przez Zakład Fryzjerski Wnioskodawczyni nie ma charakteru antymonopolowego. Sposób przeprowadzenia kontroli układów pomiarowych energii elektrycznej jest uregulowany w art. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne (Dz.U. z 1997r., Nr 54, poz. 348 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000r. (Dz.U. z 2000r., Nr 75, poz. 866) w sprawie przeprowadzania kontroli przez przedsiębiorstwa energetyczne. Organ antymonopolowy nie jest uprawniony do sprawdzania czy taka kontrola została przeprowadzona w sposób zgodny z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Uchybienia w zakresie sposobu przeprowadzenia kontroli legalności poboru energii elektrycznej nie mogą być zakwalifikowane jako praktyka monopolistyczna z art.5, ust. 1, pkt 8 ustawy antymonopolowej, bowiem nie powodują dla konsumentów uciążliwych warunków dochodzenia swych praw. Zgodnie z § 14 w/w rozporządzenia odbiorcy albo osobie przez odbiorcę upoważnionej przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole, zastrzeżenia mogą być

także zgłoszone na piśmie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli, a kontrolujący jest obowiązany niezwłocznie dokonać ich analizy. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń właściwy organ przedsiębiorstwa energetycznego w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli wraz z zastrzeżeniami i stanowiskiem kontrolujących, informuje na piśmie odbiorcę albo osobę przez odbiorcę upoważnioną o zajętych stanowiskach wobec nieuwzględnionych przez kontrolujących zastrzeżeń. Ponadto uchybienia w zakresie kontroli nie pozbawiają odbiorcy tak jak to wskazano wyżej możliwości dochodzenia swoich praw przed sądem powszechnym.

Z drugiej strony wymaga także podkreślenia faktu, że praktyki monopolistycznej z art.5, ust. 1, pkt 8 ustawy antymonopolowej można dopuścić się tylko wobec konsumenta, a nie przedsiębiorcy. Zgodnie z art.2, pkt 11 ustawy antymonopolowej konsument to każdy kto nabywa towary i usługi do celów nie związanych z działalnością gospodarczą.

Jednocześnie organ antymonopolowy informuje, że kodeks postępowania administracyjnego nie reguluje tak jak to twierdzi Wnioskodawczyni uprawnień użytkownika energii elektrycznej względem dostawcy. Ten akt prawny reguluje postępowanie przed organami administracji publicznej.

Mając na uwadze powyższe orzeka się jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem niniejszej Delegatury w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Pani

Beata M. Kuczek

Adwokat

Pełnomocnik p. Haliny Stańczak

Indywidualna Kancelaria Prawnicza

ul. Tuwima 22/26

Łódź 90 - 002